

Súd: Najvyšší správny súd SR
Spisová značka: 6Ssk/2/2022
Identifikačné číslo spisu: 3021200274
Dátum vydania rozhodnutia: 24. januára 2023
Meno a priezvisko: JUDr. Viola Takáčová
Funkcia: predsedníčka senátu
ECLI: ECLI:SK:NSSSR:2023:3021200274.1

ROZSUDOK

Najvyšší správny súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Violy Takáčovej, PhD. a členov senátu JUDr. Michala Matulníka, PhD. a JUDr. Martina Tisa, v právnej veci žalobkyne: S. E., narodená XX. X. XXXX, bytom v Z. Č.. XXX, proti žalovanému: Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny, Odbor peňažných príspevkov na kompenzáciu ŤZP a posudkových činností, so sídlom v Bratislave, Špitálska č. 8, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného z 28. mája 2021, Číslo: UPS/US1/SSVOPPKPC2/SOC/2021/1441/Chr, Č.z. 2021/86872, o kasačnej sťažnosti žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Trenčíne z 18. októbra 2021, č.k. 14Sa/59/2021-48, t a k t o

r o z h o d o l :

Najvyšší správny súd Slovenskej republiky kasačnú sťažnosť žalovaného z a m i e t a.

Žalobkyňa m á n á r o k na náhradu trov kasačného konania voči žalovanému v rozsahu 100 %.

O d ô v o d n e n i e

I.

1. Krajský súd v Trenčíne (ďalej len „krajský súd“) napadnutým rozsudkom z 18. októbra 2021, č.k. 14Sa/59/2021-48, postupom podľa § 191 ods. 1 písm. d/ zákona č. 162/2015 Z.z. Správny súdny poriadok (ďalej len „SSP“) zrušil rozhodnutie žalovaného z 28. mája 2021, Číslo: UPS/US1/SSVOPPKPC2/SOC/2021/1441/Chr, Č.z. 2021/86872 a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Žalovaný predmetným napadnutým rozhodnutím postupom podľa § 59 ods. 2 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov (ďalej len „Správny poriadok“) odvolanie žalobkyne zamietol a potvrdil prvostupňové správne rozhodnutie Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Trenčín, pracovisko Ilava z 05. augusta 2020, Číslo: TN2/RPPKPC/SOC/2020/53141-5, ktorým tento podľa § 40 ods. 1 a § 55 ods. 8 zákona č. 447/2008 Z.z. o peňažných príspevkoch na kompenzáciu ťažkého zdravotného postihnutia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v rozhodnom znení (ďalej len „zákon č. 447/2008 Z.z.“) nevyhovел žiadosti žalobkyne zo 06. júla 2020 a nepriznal jej peňažný príspevok na opatrovanie fyzickej osoby - mal. M. E., narodeného XX. A. XXXX (syn žalobkyne, ďalej len „maloletý“; pozn. súdu).

2. Krajský súd zákonnosť preskúmaného rozhodnutia žalovaného správneho orgánu preskúmal v intenciách § 2 ods. 3, § 11 ods. 15, § 15 ods. 4, § 40 ods. 1 zákona č. 447/2008 Z.z. a postupom v zmysle právnej úpravy ustanovenej v Tretej hlave Tretej časti SSP upravujúcej správnu žalobu v sociálnych veciach za primeraného použitia ustanovení o všeobecnej správnej žalobe podľa Prvej hlavy Tretej časti SSP a dospel k záveru o dôvodnosti podanej správnej žaloby.

3. Krajský súd z obsahu administratívneho spisu zistil, že okrem toho, ako je uvedené v lekárskom posudku zo 16. mája 2021 tvoriaceho podklad pre vydanie tu preskúmaného rozhodnutia z 28. mája 2021 sa v závere lekárskej správy Z.. S. z 03. septembra 2020 uvádza, že cit.: „dieťa je plne odkázané na pomoc druhej dospeléj osoby“. Súčasne z neho vyplýva odporúčenie priznať opatrovateľský príspevok, ako aj to, že dieťa je nutné považovať za ťažko zdravotne postihnutú osobu. Krajský súd uvedomujúc si fakt, že podklad pre vydanie rozhodnutia žalovaného predstavoval lekársky posudok s tým, že súd nemá odborné vedomosti potrebné na posúdenie zdravotného stavu maloletého, uviedol, že posudok musí vychádzať zo všetkých dostupných lekárskejších správ a nálezov, respektíve z ich obsahu, musí byť objektívny a nemôžu tu byť diskrepancie medzi záverom posudkového lekára a odbornými nálezmi ošetrovujúcich lekárov posudzovanej osoby. Či bolo uvedené splnené môže súd posúdiť v rámci súdneho prieskumu rozhodnutia žalovaného, ktorý z tohto posudku vychádza. V tomto smere zdôraznil, že v predmetnej právnej veci posudkový lekár vynechal pri špecifikácii jednotlivých lekárskejších správ, ktoré mal k dispozícii, záver psychiatricky ohľadne odkázanosti maloletého na inú osobu. Uvedený záver vo svojom posudku vôbec neuviedol, a teda sa s ním následne vôbec nezaoberal a nevyhodnocoval ho. Uvedený záver bol pritom dôvodom pre podanie protestu prokurátora, je v ňom aj výslovne citovaný. Uvedenému protestu síce bolo vyhovené, ale žalovaný sa vyššie uvedeným záverom ošetrovujúcej psychiatricky vôbec nezaoberal, nebol predmetom jeho vyhodnocovania v podanom lekárskom posudku. Posudkový lekár vo svojom lekárskom posudku vychádzal výlučne z tých častí správ, ktoré hovoria o tom, že v prípravnom ročníku špeciálnej školy maloletý napreduje a je odporúčené jeho zaradenie do prvého ročníka ako žiaka so zdravotným postihnutím. Posudkový lekár konštatoval, že maloletý zvláda úkony sebaobsluhy, dodržiava hygienu. Nie je zdokumentovaná porucha mobility ani orientácie, ako ani nález logopéda. Dieťa je bez medikácie. Na základe uvedeného uzavrel, že ide u maloletého o miernu poruchu. Krajský súd uviedol, že v lekárskom posudku nie je žiadnym spôsobom vyhodnotené, že ošetrojúci psychiater konštatoval, že maloletý je odkázaný na inú dospelú osobu. Taktiež nebolo zohľadnené, že už v roku 2018 bol maloletý vyhodnotený ako dieťa s ťažkou poruchou psychického vývinu s vysoko narušenou funkčnosťou v prirodzenom prostredí. Uvedené bolo zo strany posudkového lekára vo vypracovanom lekárskom posudku odignorované, pričom aj lekárske správy, ktoré boli vypracované krátko po vydaní žalobou napadnutého rozhodnutia obsahujú záver o stredne ťažkej zaostalosti maloletého s významnou poruchou správania. Opakovane bola pritom v lekárskejších správach konštatovaná emočná labilita maloletého a jeho problémy v dorozumívaní a komunikácii. V tomto smere uviedol, že lekárske správy, ktoré boli predložené žalobkyňou v konaní pred súdom nemal žalovaný, respektíve posudkový lekár k dispozícii; bolo však podstatné, že tieto boli vypracované z časového hľadiska v krátkej dobe po vydaní žalobou napadnutého rozhodnutia, a teda majú vypovedaciu hodnotu k závažnosti zdravotného stavu maloletého ku dňu vydania rozhodnutia. Predstavujú dôkaz v konaní pred súdom, ktorý spochybňuje závery posudkového lekára, ktorý bral selektívne do úvahy najmä závery ohľadne napredovania maloletého v školskej prípravke (správa z apríla 2021).

4. Krajský súd ďalej dôvodil, že posudkový lekár a následne potom aj žalovaný nebrali do úvahy závery ohľadne opakovane konštatovanej emočnej lability maloletého. Taktiež nebolo zrejmé, ako bola vyhodnotená opakovane konštatovaná problémová komunikácia, ktorá v sebe zahŕňa jednak jeho obmedzené schopnosti maloletého komunikovať (niekedy neverbálna komunikácia, respektíve komunikácia používaním slabík, v iných správach uvedená jednoslovná komunikácia, maximálne bolo konštatované používanie holých viet) ako aj jeho neochotu komunikovať. Rovnako nebolo zrejmé, ako boli vyhodnotené závery z roku 2018 ohľadne vysoko narušenej funkčnosti maloletého v prirodzenom prostredí. Uvedené pritom vyplýva, aj z odporúčenia, aby maloletý mal v škole asistenta, teda osobu, ktorá mu bude pomáhať zvládať úkony v prostredí školy. Naproti tomu lekársky posudok obsahuje záver, že maloletý zvláda úkony sebaobsluhy, pričom nebolo zrejmé, ktoré konkrétne úkony sa majú v

tomto prípade na myslí, a v ktorých lekárske správach má takýto záver oporu, nakoľko v predložených nálezoch je predovšetkým konštatované, že po dlhom plienkovaní si maloletý už osvojil hygienické návyky.

5. Vzhľadom na vyššie uvedené, krajský súd správnu žalobou napadnuté rozhodnutie zrušil a vec vrátil žalovanému na ďalšie konanie.

6. V konaní úspešnej žalobkyni priznal náhradu trov konania v plnom rozsahu.

II.

7. Proti tomuto rozsudku podal žalovaný v zákonnej lehote kasačnú sťažnosť.

8. Namietal, že krajský súd v konaní alebo pri rozhodovaní porušil zákon tým, že rozhodol na základe nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 440 ods. 1 písm. g/ SSP).

9. Posudkový lekár žalovaného sa zaoberal a vyhodnotil všetky nálezy doložené v procese posudzovania, z čoho je zrejmé, že pri vypracúvaní lekárskeho posudku vychádzal aj z odborného nálezu, na ktorý poukazoval krajský súd - odborný nález Detské psychiatrické vyšetrenie z 03. septembra 2020 (Z.. S.). Lekársky posudok síce neobsahuje konštatovanie, obsiahnuté v odbornom náleze - Detské psychiatrické vyšetrenie z 03. septembra 2020, na ktoré poukazoval krajský súd a v zmysle ktorého „dieťa je plne odkázané na pomoc druhej osoby“, avšak v zmysle zákona č. 447/2008 Z.z. lekárska posudková činnosť vykonáva posudkový lekár príslušného orgánu. V zmysle § 11 ods. 1 písm. b/ a d/ zákona č. 447/2008 Z.z. lekárska posudková činnosť na účely tohto zákona je určovanie miery funkčnej poruchy a posudzovanie jednotlivých druhov odkázanosti fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím. V zmysle § 63 ods. 1 zákona č. 447/2008 Z.z. lekárska posudková činnosť na účely tohto zákona vykonáva posudkový lekár, ktorým je na účely tohto zákona lekár, ktorý získal odbornú spôsobilosť na výkon špecializovaných pracovných činností v špecializačnom odbore posudkové lekárstvo alebo odbornú spôsobilosť na výkon certifikovaných pracovných činností v certifikovanej pracovnej činnosti posudkové lekárstvo. Žalovaný poukazuje na skutočnosť, že posudkový lekár zobral pri vyhodnocovaní jednotlivých nálezov špecialistov do úvahy odborný obsah nálezu. K absencii konštatovania v lekárskom posudku, podľa ktorého „dieťa je plne odkázané na pomoc druhej osoby“ uviedol, že posudkový lekár nemusí citovať celý odborný nález doslovné. Posudkový lekár vyberá podstatu, z ktorej vychádzal pri posúdení. Posudkový lekár uviedol všetky relevantné dôkazy potvrdzujúce diagnostiku a stanovenú diagnózu, ktorú nespochybnil. Určenie miery funkčnej poruchy je v kompetencii posudkového lekára. Súčasne je nutné skonštatovať, že pri vypracúvaní lekárskeho posudku posudkový lekár konfrontuje nález špecialistu s textom odôvodnenia v posudku a uvedený údaj registruje. Z vyššie uvedeného je zrejmé, že posudkový lekár akceptuje možný názor špecialistu, avšak potvrdiť alebo vylúčiť „odkázanosť na pomoc druhej osoby“ je v zmysle zákona č. 447/2008 Z.z. v kompetencii posudkového lekára.

10. Rovnako sa nestotožnil s postupom krajského súdu, ktorý zohľadnil aj lekárske správy doložené žalobkyňou v rámci prebiehajúceho súdneho konania (nálezy vypracované Z.. S. z 29. júna 2021 a z 22. júla 2021), teda po ukončení odvolacieho konania. Takýto postup súdu žalovaný považoval za nesprávny aj s odkazom na § 135 ods. 1 SSP, podľa ktorého je na rozhodnutie súdu rozhodujúci stav v čase právoplatnosti rozhodnutia orgánu verejnej správy.

11. Žalovaný tiež uviedol, že maloletý mal stanovený druh a mieru funkčnej poruchy podľa Kapitoly IV., položka č. 1, písm. a/ s mierou funkčnej poruchy 30 % prílohy č. 3 zákona č. 447/2008 Z.z. (Duševné poruchy a poruchy správania - Poruchy psychického vývoja detí (poruchy hyperkinetické, poruchy správania atď.), pervazívne vývinové poruchy (napr. autizmus) - a/ mierna porucha 10 % - 30 %). Pri zaradení do kapitoly a stanovení miery funkčnej poruchy vychádzal posudkový lekár z doložených nálezov, v ktorých síce bolo opakovaně konštatované, že maloletý mal strednú duševnú zaostalosť, avšak toto tvrdenie nebolo zdokumentované v nálezoch tak, aby bolo jasné, akým testom bolo toto určené. U detí po treťom roku je možné pre neverbálne deti použiť komplexný individuálne

administrovaný test ev. pre verbálne deti od 6 roku WISC III.SK alebo pre deti od 5 roku W-J IE II. Zo zdokumentovaných nálezov vyplýva, že maloletý má obmedzenú slovnú zásobu, respektíve oneskorený vývin reči. Bolo odporúčané absolvovať prípravný ročník pre žiakov s narušenou komunikačnou schopnosťou, čo bolo uvedené aj v odôvodnení lekárskeho posudku. Pri diagnostike porúch autistického spektra a diferenciálno-diagnostickom posúdení z hľadiska vývinovej jazykovej poruchy je nevyhnutné komplexné logopedické vyšetrenie. Cieľom logopedického vyšetrenia je zhodnotiť jazykový vývin, jeho oneskorenie alebo narušenie v jednotlivých rovinách. Logopedické vyšetrenie nebolo zdokumentované, pričom táto skutočnosť, bola obsiahnutá aj v odôvodnení lekárskeho posudku. Z ďalších somatických vyšetrení bolo vyhodnotené neurologické vyšetrenie, ktoré je bez neurologickej topickej symptomatológie, t.j. nemá ako súčasť základného ochorenia neurologické postihnutie. V lekárskom posudku bolo uvedené, že dieťa zvláda úkony sebaobsluhy. Posudkový lekár očakáva, že dieťa vo veku maloletého však vyžaduje asistenciu rodiča. Vzhľadom k tomu, že maloletý nedosiahol mieru funkčnej poruchy 50 %, nebol vyhodnocovaný Barthelovej index pre potrebu určenia stupňa odkázanosti na opatrovanie inou osobou.

12. Navrhol, aby Najvyšší správny súd Slovenskej republiky napadnutý rozsudok krajského súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

III.

13. Žalobkyňa sa ku kasačnej sťažnosti žalovaného nevyjadřila.

IV.

14. Najvyšší správny súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší správny súd“) ako súd kasačný (§ 11 písm. h/ SSP) preskúmal kasačnú sťažnosť postupom bez nariadenia pojednávania podľa § 455 SSP a po jej preskúmaní dospel k záveru, že kasačná sťažnosť nie je dôvodná.

15. Podľa § 2 ods. 1 SSP, v správnom súdnictve poskytuje správny súd ochranu právam alebo právom chráneným záujmom fyzickej osoby a právnickej osoby v oblasti verejnej správy a rozhoduje v ďalších veciach ustanovených týmto zákonom.

16. Podľa § 2 ods. 2 SSP, každý, kto tvrdí, že jeho práva alebo právom chránené záujmy boli porušené alebo priamo dotknuté rozhodnutím orgánu verejnej správy, opatrením orgánu verejnej správy, nečinnosťou orgánu verejnej správy alebo iným zásahom orgánu verejnej správy, sa môže za podmienok ustanovených týmto zákonom domáhať ochrany na správnom súde.

17. Podľa § 6 ods. 1 SSP, správne súdy v správnom súdnictve preskúmajú na základe žalôb zákonnosť rozhodnutí orgánov verejnej správy, opatrení orgánov verejnej správy a iných zásahov orgánov verejnej správy, poskytujú ochranu pred nečinnosťou orgánov verejnej správy a rozhodujú v ďalších veciach ustanovených týmto zákonom.

18. Podľa § 6 ods. 2 písm. c/ SSP, správne súdy rozhodujú v konaniach o správnych žalobách v sociálnych veciach.

19. Podľa § 199 ods. 1 písm. d/ SSP, sociálnymi vecami sa na účely tohto zákona rozumie rozhodovanie Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny.

20. Predmetom kasačného konania v danej veci bol rozsudok krajského súdu, ktorým súd zrušil rozhodnutie žalovaného z 28. mája 2021, Číslo: UPS/US1/SSVOPPKPC2/SOC/2021/1441/Chr, Č.z. 2021/86872 a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Žalovaný predmetným napadnutým rozhodnutím postupom podľa § 59 ods. 2 Správneho poriadku odvolanie žalobkyne zamietol a potvrdil prvostupňové správne rozhodnutie Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Trenčín, pracovisko Ilava z 05. augusta 2020, Číslo: TN2/RPPKPC/SOC/2020/53141-5, ktorým tento podľa § 40 ods. 1 a § 55

ods. 8 zákona č. 447/2008 Z.z. nevyhovel žiadosti žalobkyne zo 06. júla 2020 a nepriznal jej peňažný príspevok na opatrovanie fyzickej osoby - mal. M. E., narodeného XX. A. XXXX.

21. Podľa § 2 ods. 3 zákona č. 447/2008 Z.z., ťažké zdravotné postihnutie je zdravotné postihnutie s mierou funkčnej poruchy najmenej 50 %.

22. Podľa § 11 ods. 2 zákona č. 447/2008 Z.z., lekársku posudkovú činnosť vykonáva posudkový lekár príslušného orgánu. Posudkový lekár pri vykonávaní lekárskej posudkovej činnosti spolupracuje najmä s lekárom so špecializáciou v špecializačnom odbore všeobecné lekárstvo a s lekárom so špecializáciou v špecializačnom odbore pediatria, ktorý poskytuje všeobecnú ambulatnú starostlivosť pre deti a dorast, alebo s lekárom so špecializáciou v príslušnom špecializačnom odbore a sociálnym pracovníkom príslušného orgánu.

23. Podľa § 12 ods. 1 zákona č. 447/2008 Z.z., na účely kompenzácie, preukazu a parkovacieho preukazu posudkový lekár určuje mieru funkčnej poruchy v desiatkach percent podľa druhu zdravotného postihnutia uvedeného v prílohe č. 3.

24. Najvyšší správny súd z obsahu súdneho, ako aj pripojeného administratívneho spisu žalovaného mal preukázať, že

- žalobkyňa žiadosťou zo 06. júla 2020 na predpísanom tlačive požiadala o poskytnutie peňažného príspevku na opatrovanie maloletého M. E.,

- prvostupňový správny orgán rozhodnutím z 05. augusta 2020, Číslo: TN2/RPPKPC/SOC/2020/53141-5 žiadosti žalobkyne nevyhovel a príslušný žiadaný peňažný príspevok jej nepriznal z dôvodu, že maloletého vzhľadom na stanovenú mieru funkčnej poruchy v rozsahu 30 % nemožno považovať za fyzickú osobu s ťažkým zdravotným postihnutím

[podklad pre vydanie predmetného rozhodnutia predstavoval Lekársky posudok zo 04. augusta 2020, v ktorom príslušný posudkový lekár vo vzťahu k maloletému stanovil druh zdravotného postihnutia podľa kapitoly IV., položka č. 1, písm. a/ prílohy č. 3 k zákonu č. 447/2008 Z.z. - Duševné poruchy a poruchy správania, poruchy psychického vývoja detí (poruchy hyperkinetické, poruchy správania atď.), pervazívne vývinové poruchy (autizmus), mierna porucha, s mierou funkčnej poruchy 30 % (z rozpätia 10 % - 30 %); na základe takto ustáleného druhu zdravotného postihnutia a k nemu prislúchajúcej miere funkčnej poruchy dospel k záveru, že maloletého nemožno považovať za fyzickú osobu s ťažkým zdravotným postihnutím],

- na odvolanie žalobkyne žalovaný ako odvolací správny orgán rozhodnutím z 20. októbra 2020, číslo UPS/US1/SSVOPKPC2/SOC/2020/11929/ZB odvolanie žalobkyne zamietol a potvrdil prvostupňové správne rozhodnutie z 05. augusta 2020

[podklad pre vydanie predmetného rozhodnutia predstavoval Lekársky posudok zo 07. októbra 2020, v ktorom príslušný posudkový lekár potvrdil závery prijaté posudkovým lekárom v lekárskom posudku zo 04. augusta 2020, a teda vo vzťahu k maloletému stanovil druh zdravotného postihnutia podľa kapitoly IV., položka č. 1, písm. a/ prílohy č. 3 k zákonu č. 447/2008 Z.z. - Duševné poruchy a poruchy správania, poruchy psychického vývoja detí (poruchy hyperkinetické, poruchy správania atď.), pervazívne vývinové poruchy (autizmus), mierna porucha, s mierou funkčnej poruchy 30 % (z rozpätia 10 % - 30 %); na základe takto ustáleného druhu zdravotného postihnutia a k nemu prislúchajúcej miere funkčnej poruchy dospel k záveru, že maloletého nemožno považovať za fyzickú osobu s ťažkým zdravotným postihnutím],

- rozhodnutie žalovaného správneho orgánu z 20. októbra 2020 napadla Krajská prokuratúra Bratislava protestom dňa 12. marca 2021 evidovaným pod číslom Kd 479/20/1100-5,

- žalovaný následne rozhodnutím z 15. apríla 2021, Číslo: UPS/US1/SSVOPKPC2/SO

C/2021/1441/Chr podanému protestu prokurátora vyhovel a zrušil svoje rozhodnutie z 20. októbra 2020

[dôvod, pre ktorý žalovaný vyhovel protestu prokurátora a pristúpil k zrušeniu rozhodnutia z 20. októbra 2020 spočíval v nedostatočnom zistení skutkového stavu veci, konkrétne posudkový lekár pri vypracovaní lekárskeho posudku zo 07. októbra 2020 nevzal do úvahy lekárske psychiatrický nález Z.. S. z 03. septembra 2020],

- žalovaný ako odvolací správny orgán rozhodnutím z 28. mája 2021, Číslo: UPS/US1/SSVOPPKPC2/SOC/2021/1441/Chr, Č.z. 2021/86872 odvolanie žalobkyne zamietol a potvrdil prvostupňové správne rozhodnutie z 05. augusta 2020

[podklad pre vydanie predmetného rozhodnutia predstavoval Lekársky posudok zo 16. mája 2021, v ktorom príslušný posudkový lekár potvrdil závery prijaté v skorších lekárskech posudkoch, a teda vo vzťahu k maloletému stanovil druh zdravotného postihnutia podľa kapitoly IV., položka č. 1, písm. a/ prílohy č. 3 k zákonu č. 447/2008 Z.z. - Duševné poruchy a poruchy správania, poruchy psychického vývoja detí (poruchy hyperkinetické, poruchy správania atď.), pervazívne vývinové poruchy (autizmus), mierna porucha, s mierou funkčnej poruchy 30 % (z rozpätia 10 % - 30 %); na základe takto ustáleného druhu zdravotného postihnutia a k nemu prislúchajúcej miere funkčnej poruchy dospel k záveru, že maloletého nemožno považovať za fyzickú osobu s ťažkým zdravotným postihnutím].

25. Najvyšší správny súd po vyhodnotení námietok uvedených v kasačnej sťažnosti vo vzťahu k napadnutému rozsudku krajského súdu a tiež vo vzťahu ku skutočnostiam zisteným z obsahu súdneho a pripojeného administratívneho spisu dospel k záveru o nedôvodnosti kasačnej sťažnosti podanej žalovaným.

26. Najvyšší správny súd v prvom rade uvádza, že príslušným orgánom na hodnotenie a posudzovanie zdravotného stavu, jeho zmien a porúch, ktoré podmieňujú zdravotné postihnutie fyzickej osoby, je úrad práce, sociálnych vecí a rodiny príslušný podľa trvalého pobytu alebo prechodného pobytu oprávnenej osoby s tým, že konkrétne je toto posudzovanie zverené posudkovým lekárom (§ 10 zákona č. 447/2008 Z.z.). Najvyšší správny súd ďalej zdôrazňuje, že nemôže sám posudzovať odborné otázky medicínskeho charakteru, ktoré sú podkladom pre ustálenie záveru o miere funkčnej poruchy a jej rozsahu, musí rovnako ako správne orgány vychádzať z lekárskech posudkov, vo vzťahu ku ktorým posudzuje relevantnosť ich záverov s prihliadnutím na všetky okolnosti, najmä aj s prihliadnutím na námietky žiadateľa o konkrétny peňažný príspevok na kompenzáciu - tu peňažný príspevok na opatrovanie.

27. V tomto smere je ďalej potrebné uviesť, že lekárske posudky sú jedným z dôkazov v správnom konaní, ktorý hodnotí orgán verejnej správy ako ktorýkoľvek iný dôkaz, pričom však nie je oprávnený posudzovať správnosť v ňom uvedených záverov, ale hodnotí iba to, či úvahy posudkového lekára zodpovedajú zásadám logiky a skutkovým záverom vyplývajúcim z dôkazov vykonaných orgánom verejnej správy. Konajúci orgán ho nemôže označiť ako nesprávny a nahradiť ho vlastným posúdením skutočnosti z odbornej stránky. Posudok, ktorý spĺňa požiadavky úplnosti, celistvosti a presvedčivosti, a ktorý sa vysporiada so všetkými rozhodujúcimi skutočnosťami býva spravidla rozhodujúcim dôkazom pre posúdenie správnosti a zákonnosti preskúmaného rozhodnutia. Podľa názoru najvyššieho správneho súdu v prejednávanej veci posudkovým lekárom vypracovaný lekárske posudok vyhotovený na úrovni druhostupňovej (zo 16. mája 2021) tieto náležitosti nespĺňa. Konkrétne podklad pre vypracovanie príslušného lekárskeho posudku predstavovala lekárska správa zo psychologického vyšetrenia z 31. mája 2018, lekárska správa z neurologického vyšetrenia z 02. júla 2020, lekárska správa z ortopedického vyšetrenia zo 07. januára 2020, správa zo špeciálnopedagogického vyšetrenia z 08. júna 2020, správa z diagnostického špeciálnopedagogického vyšetrenia z 26. apríla 2021 a lekárska správa z detského psychiatrického vyšetrenia z 03. septembra 2020. Z príslušného lekárskeho posudku nevyplýva, že by sa posudkový lekár dôkladne zaoberal závermi prijatými a plynúcimi z vyššie označených lekárskech správ, primárne z lekárskej správy zo psychologického vyšetrenia z 31. mája 2018, v ktorej lekár so špecializáciou v príslušnom špecializačnom odbore - klinický psychológ konštatoval vo vzťahu k maloletému, že sa jedná o dieťa s ťažkou poruchou psychického vývinu s vysoko narušenou funkčnosťou v prirodzenom prostredí, za ktorým účelom odporúčal priznanie statusu ťažko zdravotne postihnutej osoby a tento stav primerane kompenzovať príslušnými a k tomu zodpovedajúcimi peňažnými príspevkami v režime zákona č. 447/2008 Z.z. Tento záver tiež podporila psychiatrická Z.. S., ktorá v lekárskej správe z 03. septembra 2020 uviedla, že maloletý je plne odkázaný na pomoc druhej dospeléj osoby s odporúčením priznať maloletému rovnako status ťažko zdravotne postihnutej osoby a tento stav primerane kompenzovať peňažným príspevkom na opatrovanie podľa menovaného zákona. Z obsahu lekárskeho posudku zo

16. mája 2021 nevyplýva, že by sa posudkový lekár týmito závermi zaoberal, zhodnotil ich a súčasne pre žalobkyňu pochopiteľným spôsobom sa s nimi bližšie vysporiadal i napriek tomu, že z pohľadu žalobkyne mali kľúčový význam, nakoľko vyplývala z nich zásadná informácia ohľadom zdravotného postihnutia maloletého dosahujúceho (podľa názoru špecialistov) úroveň ťažkého zdravotného postihnutia. Je síce pravdou, že na hodnotenie a posudzovanie zdravotného stavu, jeho zmien a porúch, ktoré podmieňujú zdravotné postihnutie fyzickej osoby, určovanie miery funkčnej poruchy, posudzovanie sociálnych dôsledkov v oblastiach kompenzácií, ktoré má fyzická osoba v dôsledku ťažkého zdravotného postihnutia v porovnaní s fyzickou osobou bez zdravotného postihnutia, posudzovanie jednotlivých druhov odkázanosti fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím, posudzovanie fyzickej schopnosti a psychickej schopnosti fyzickej osoby vykonávať opatrovanie (bližšie pozri § 11 ods. 1 zákona č. 447/2008 Z.z.), sú oprávnení výlučne v súlade s § 10 ods. 1 zákona č. 447/2008 Z.z. posudkoví lekári. Zároveň je potrebné uviesť, ak posudkový lekár vo svojom posudku dospeje k určitému záveru (napríklad k ustáleniu, že fyzickú osobu nemožno považovať za fyzickú osobu s ťažkým zdravotným postihnutím z dôvodu, že táto nespĺňa podmienku dosiahnutia kvalifikovaného percentuálneho stupňa, t.j. aspoň 50 %), a ktorý záver však odporuje záverom a odporúčaniam obsiahnutým v lekárskejších správach odborných lekárov, je potom v záujme samotnej preskúmateľnosti lekárskeho posudku žiaduce, aby posudkový lekár jasne vysvetlil, prečo takéto stanovisko odborného lekára a na základe akých dôvodov neakceptuje a prijíma odlišný záver, navyše v neprospech samotnej fyzickej osoby. Rovnako najvyšší správny súd istý rozpor vidí aj v konštatovaní posudkového lekára, že maloletý zvláda úkony sebaobsluhy, pričom v správe z diagnostického špeciálnopedagogického vyšetrenia z 08. júna 2020 vyplýva, že v rámci sociálnych zručností je potrebné maloletého inštruovať cit.: „ (...) čo má robiť a ako, ale nerobiť nič za neho, nadmerne nepomáhať, pomalými krokmi a s dostatkem času učiť samostatnosti, sebaobsluhy, trvať na vykonaní činností, podporiť piktogramami, fotkami“, rovnako je potrebná verbálna podpora cit.: „a dohľad pri sebaobslužných činnostiach, potreba presných pokynov s názornou ukážkou pri používaní rôznych pomôcok, krátke, stručné inštrukcie.“

28. V tomto smere najvyšší správny súd ďalej uvádza, že u maloletého bola diagnostikovaná porucha autistického spektra, ktorú možno definovať ako neurologickú a vývojovú poruchu, ktorá zasahuje oblasť interakcie k ostatným ľuďom, komunikáciu voči okoliu a správanie k ostatným ľuďom. Je teda pre ňu príznačný sociálny deficit, komunikačný deficit a tiež obmedzené, respektíve opakujúce sa záujmy, aktivity a správanie. Autizmus je pervazívna komplexná vývinová porucha s častým prejavom už v útlom veku a veľmi variabilnými príznakmi. Slovo „pervazívny“ v preklade znamená hlboko prenikajúci, všetko prenikajúci; zasahujúci celú osobnosť. Znamená to, že psychický vývoj je porušený, narušený vo všetkých kľúčových, základných oblastiach. Preniká všetkými smermi - v rôznej miere narušuje komunikáciu, sociálne vzťahy, intelekt, predstavivosť, záujmy a pod. Reflektuje v sebe trvalosť prejavov, postihnutie viacerých psychických funkcií (na rozdiel od špecifických vývinových porúch) a výskyt symptómov, ktoré sú „distorzné“, kvalitatívne odlišné od normálneho vývinu (rozdiel od mentálnej retardácie); (Dulcan, Poper, 1991, citovaní podľa Lechtu et. al., 1995). V tejto súvislosti je tiež žiaduce poukázať na spoločnú poznámku prislúchajúcu ku Kapitole IV., podľa ktorej sa miera funkčnej poruchy zdravotných postihnutí v zmysle tejto kapitoly určí podľa rozsahu zdravotného postihnutia, výskytu atakov, psychiatrického nálezu a psychologického nálezu, podľa narušenia sociálneho života, narušenia orientácie, intelektu, pamäti, myslenia, správania, emotivity. Všetky tieto kritériá sú podstatné pre následné ustálenie výslednej miery funkčnej poruchy, pričom z obsahu lekárskeho posudku nevyplýva, že by príslušný posudkový lekár tieto kritériá vzal v úvahu a riadne ich zhodnotil.

29. Vo vzťahu k prihladeniu na lekárske správy, ktoré boli doložené až v priebehu súdneho konania, t.j. po právoplatnosti rozhodnutia žalovaného (lekárska správa zo psychiatrickej ambulancie z 29. júna 2021 a 22. júla 2021), z ktorých vyplývala ďalšia diagnóza - stredne ťažká duševná zaostalosť s významnou poruchou správania, najvyšší správny súd uvádza, že z § 135 ods. 1 SSP vyplýva, že na rozhodnutie správneho súdu je rozhodujúci stav v čase právoplatnosti rozhodnutia orgánu verejnej správy alebo v čase vydania opatrenia orgánu verejnej správy. Navyše tieto lekárske správy nemal a z časového hľadiska ani mať nemohol posudkový lekár k dispozícii.

30. Vzhľadom na vyššie uvádzané skutočnosti, najvyšší správny súd námietky žalovaného uvedené v kasačnej sťažnosti vyhodnotil ako nedôvodné, keďže tieto neboli spôsobilé spochybnit' vecnú správnosť napadnutého rozhodnutia krajského súdu. Z týchto dôvodov potom najvyšší správny súd kasačnú sťažnosť podľa § 461 SSP ako nedôvodnú zamietol.

31. O trovách kasačného konania rozhodol najvyšší správny súd v súlade s § 167 ods. 1 v spojení s § 467 ods. 1 SSP, nakoľko žalobkyňa bola v kasačnom konaní plne úspešná.

32. Toto rozhodnutie prijal najvyšší správny súd v senáte pomerom hlasov 3:0 (§ 139 ods. 4 veta prvá SSP).

Poučenie :

Proti tomuto rozsudku opravný prostriedok **n i e j e** prípustný.